REGIONALT CANCERCENTRUM SYD

Minnesanteckningar PNR Syd 2023-03-01

Ansvarig för anteckningarna: Elisabeth Lewander

Datum för digitalt möte: 2023-03-01

Deltagare och gästföreläsare: Leif Andersson, Andreas Björklund, Nicholas Lamb, Ingrid Vogel, Christina Landegren, Leif Eskelid, Johanna Norrman, Kaj Fransson, Lars Karlsson, Caroline Hassvall, Didrik von Porat, Carina Olsson, Anders Eidegård, Kicki Fohlin, Heléne Öberg, Klara Nypelius Standley och Elisabeth Lewander.

Ordförande inleder och hälsar välkommen, sekreterare utses.

Fastställande av föregående mötes minnesanteckningar.

Föregående minnesanteckningar: Mötet med cancersamordnarna är den 31/5 och inget annat. Arvodessummorna har bifogats.

Lägesrapport PNR-ledamöter, laget runt. Regionala rapporter. Anmälningar till konferenser, forum etc. Mötesplanering. Avrapportering nationellt PNR och RCC Samverkan.

Anders Eidegård, Halland: Har försökt få igång snackiscafé för prostatacancerdrabbade.

Leif Eskelid, Halland: Nationella vårdprogrammet Cancerrehabilitering är ute på remiss. Väntar på rapport från cancersamordnarna. Rehabiliteringsenheten i Halmstad fungerar bra.

Lars Karlsson, Kronoberg: Möte med referenspersoner på gång. *Survivorship cancer care plan* är på gång, fokuserar på eftervård och rehabilitering.

Kaj Fransson, Kronoberg: Fysiska rehabiliteringsgrupper är i gång och fungerar även som en social mötespunkt. Träffar med *E-hälsa för äldre* är en positiv ingång för äldre att bli mer digitala och delaktiga kring egen hälsa och sjukdom.

Kicki Fohlin, Kronoberg: Träff med Tina, cancersamordnare, som var mycket bra. Träff är inplanerad med cancerrehabteamet.

Didrik von Porat, Skåne: Den digitala rehabiliteringen, framför allt den psykiska men även fysiska i viss mån, har synts mycket i media vilket är en stor fördel. En arbetsgrupp inrättad för att förbättra vårdflödet för patienter på Helsingborgs sjukhus Didrik är med som patientföreträdare. Nationellt kunskapsstöd är under remiss för att framför allt stärka samarbetet mellan kommuner och primärvård. En brist är att slutenvården inte är mer involverad.

Nick Lamb, Skåne: Goda intentioner vad gäller kunskapsstödet men det är i det närmaste utopiskt i stället för realistiskt.

Remissvarsgrupp inom PNR är önskvärd tycker Leif A. Remissförslagsutkast är gjort från Didrik och Nick. Korrekturläsare är önskvärda, Elisabeth, Andreas och Anders anmäler sig.

Andreas Björklund, Skåne: Goda nyheter! Andreas har fått tillbaka sin smak- och konsistenskänsla som blivit strålskadad. Lyckad behandling med akupunktur.

Elisabeth Lewander, Skåne: Centralsjukhuset Kristianstad har öppnat en pilotavdelning för färdigbehandlade patienter som väntar på plats på korttidsboende för ytterligare rehabilitering innan hemgång. På avdelningen arbetar kommun och slutenvård tillsammans. Just nu görs en fördjupad analys av remissförfarandet mellan slutenvård och primärvård på Centralsjukhuset Kristianstad.

Christina Landegren: RCC Syd har skickat in till Vårdanalys med förfrågan om det är möjligt att ta fram någon form av analys angående kontaktsjuksköterskans funktion och roll. Regionala patientprocessledare för primärvård Louise Gamming och Anna Johnsson genomför just nu workshops runt om i regionen tillsammans med verksamma inom primärvård. Leif Andersson med flera deltog i workshop i Blekinge.

Tema: Prevention och tidig upptäckt samt hälsosamma levnadsvanor:

Klara Nypelius Standley, RCC Syds regionala processledare för preventionsfrågor presenterar nuläge och pågående arbete i den nationella arbetsgruppen:

Många cancerfall skulle kunna förebyggas med ändrade levnadsvanor. Faktorer som kan förebyggas är prevention inom levnadsvanor som rör tobak, alkohol, övervikt/obesitas, matvanor, fysisk aktivitet och solvanor.

RCC i samverkan ska under 2023 uppdatera den nationella cancerpreventionsplanen. Syftet med planen är att beskriva aktiviteter för att förebygga cancer och främja hälsosamma levnadsvanor på nationell nivå. RCC i samverkan ska också genom arbete med den europeiska preventionskampanjen *Cancer prevention across Europe*, PrEvCan, medverka till att allmänheten får evidensbaserad information om cancerprevention.

Den Nationella cancerpreventionsplanen utgår från den europeiska kodexen mot cancer. Den europeiska kodexen mot cancer är inriktad på åtgärder som privatpersoner kan vidta för att förebygga cancer. Ett framgågsrikt förebyggande av cancer kräver att dessa åtgärder stöds genom politiska initiativ och åtgärder. Den reviderade nationella cancerpreventionsplanen, som är under arbete, kommer att fokusera på de 7 första punkterna,

- rök inte
- gör ditt hem rökfritt
- håll en hälsosam kroppsvikt
- var fysiskt aktiv i vardagen
- ät hälsosamt
- begränsa ditt intag av alkohol
- undvik för mycket sol

Det är stor vikt att patienter erbjuds ett faktiskt stöd inte bara en lapp i handen. Hur ska vi arbeta med detta framöver? *Hälsosamtal* inom sjukvården behöver genomföras oavsett orsaken till att patienten söker och oavsett var patienten söker. Detta kan minska risken även för andra sjukdomar. Samtidigt ger det patienten större möjlighet att komma bättre förberedd inför cancerbehandling.

PrEvCans kampanj sträcker sig över 12 månader. Varje månad tas ett nytt ämne ur kodexen upp. Under oktober fördes en debatt kring ”Förbjud tobaksförsäljning till alla som är födda efter 2010”. Under januari-februari ligger fokus på matvanor och fysisk aktivitet. I mars blir det ett kampanjsamarbete med Systembolaget för att öka befolkningens kännedom om kopplingen mellan alkohol och cancer. I april blir det, i samarbete med 1177, filmer om solråd och hudcancer som ska visas bland annat i vårdcentralers väntrum. Kommentarer: *Nick*: att vistas ute för att öka sitt naturliga skydd och få sitt D-vitamintillskott i stället för att smörja in sin kropp med kemikalier. *Kicki:* larmrapporter angående cancerogena solprodukter. *Klara:* lösningen är luftiga heltäckande kläder, hatt, solglasögon och skugga i stället för kemikalier och att inte vara ute i solen när den lyser som starkast. Ett samarbete med svenska fotbollsförbundet och idrottsrörelser för att uppmuntra till skydd för barn och ungdomar som idrottar utomhus är på gång.

Vägen framåt 2023-2025?

Under 2020-2022 fokuserades bland annat på att:

- öka följsamheten gentemot kodexen
- patienter som kommer till hälso- och sjukvården får information om och erbjuds stöd för en hälsofrämjande livsstil
- hälsofrämjande insatser följs upp på ett strukturerat sätt

Hur står det till med levnadsvanorna?

Socioekonomiska orsaker tillsammans med utbildningsstatus påverkar rökvanorna. Det finns en tydlig minskning av antalet rökare.

Idag talar vi om riskbruk av alkohol och då är parametrarna för riskbruk mer än 14 standardglas för män och 9 för kvinnor/vecka. En minskning på gång. Däremot syns en ökning vad gäller åldersgruppen 65–85 år.

Svårt att mäta fysisk aktivitet. Hur skattar människor sin fysiska aktivitet när det gäller egenrapportering? Vad räknas som fysisk aktivitet? Pulshöjande aktivitet i kombination med svettning? Trädgårdsarbete? Promenader? Målet är att vara fysiskt aktiv minst 150 min/vecka. Stillasittande mer än 10 timmar per dag har ökat 2019-2022 jämfört med 2017-2020.

Vi äter för lite frukt och grönt samtidigt som övervikt/fetma ökar. När det gäller frukt och grönt är ett rekommenderat dagligt intag 500 g.

Positivt att antalet människor som bränt sig i solen har minskat. Kanske har kampanjer kring solvanor och hudcancer lyckats nå fram?

Den stora utmaningen framöver

Hur ska vi nå fram till människorna/befolkningen?

I Cancerplan för Södra sjukvårdsregion 2023-2025 talas om

- preventionsmål
- utbildningsinsatser riktade till vården
- införande av hälsosamtal i samband med cancerdiagnos
- samverkan i regioner vad gäller informationsmaterial och kommunikationsinsater
- Särskilda insatser – hudcancer
- nationella och regional samverkan vad gäller informationsmaterial
- analysera + åtgärdsplaner hudcancer
- teledermatoskopi

Kommentarer: Didrik: Är detta RCCs uppgift? Hur ska PNR kunna vara del i detta? Klara: När, var och hur kan vi prata om levnadsvanor? RCC måste finnas inom det primär-preventiva. Vilken är Folkhälsomyndighetens roll? Leif A: Hälsoskattningsverktygets roll när det gäller levnadsvanor är viktig. Klara: tobak och alkohol tas inte upp i Hälsoskattningen. Kanske bör den kompletteras med ytterligare frågor eller ett tillägg på separat papper.

Projekt: Mötesplatser för cancerberörda. Rapporten till RCC Styrgrupp möte den 16 februari 2023 och beslut om fortsättning.

Christina: Leif A och Nick ska den 21/3 träffa Sven Oredsson och kansliet på Södra region . Möjlighet att lyfta med kansliberedning? Presidieberedning när det gäller politiken, Gilbert Tribo, i stort möte 12/5. Funktionsrätt Skåne ska också bevaka frågan. Cancerstiftelsen Kronoberg är positiva till viss finansiering men inte för drift. RCC Sydöst med Kalmar Linköping är på gång med mötesplats.

Didrik: Vilket politiskt sammanhang ska vi presentera oss i? Hur gör vi med lokala politiker?

Nick: Vi kan inte själva driva ett sådant här projekt. Det krävs både lokal och regional förankring och samordning av olika krafter. Vi i PNR kan bistå med input vad gäller innehållet. Lyfta nyttan av det hela på rätt plats. Positiv respons i Kronoberg. Det behövs komplement till den etablerade vården bland annat för att avlasta vården. Lägga fram våra idéer den 21/3 och se hur konkret vi kan gå fram.

Leif A: Tror att det blir regionala initiativ som mer framgångsrikt kan lyckas med detta. Särskilt om vi väljer att använda oss av konceptet Kraftens Hus. Kanske kan Hjärtats hus vara en realistisk möjlighet för Kronoberg. Se kartan nedan. Vi behöver avvakta mötet den 21/3 för att se hur vi ska gå vidare.

Christina: Ekonomin skiljer sig åt beroende på var Kraftens hus ligger. Kraftens Hus är numera en nationella övergripande förening. Att sprida tankarna kring mötesplatser för politiken, tjänstemän och patientföreningar blir extra viktigt för oss alla, i alla sammanhang.

Didrik: Vi kan inte förvänta oss att politiken av sig själva ska se vägen framåt. Vi behöver vara mer konkreta vi och vi måste visa att vi tror att detta är vägen framåt. Den fysiska placeringen är inte ett problem. Det löser sig. Fokusera på innehåll och finansiering av driften.

Nick: Innehåll och drift behöver vi konkretisera.

Leif E: Projektledare kommer att vara grunden för att komma vidare. Samnyttjande av redan kommunalt finansierade lokaler kan vara en framkomlig väg.

Leif A: Volontärverksamhet kanske via patientföreningarna. Kraftens hus Göteborg är inte riktigt igång ännu men är hittills en mycket uppskattad aktivitet för patient och närstående, med promenader och annat som volontärer tar initiativ till. Verksamhetsledare finns.

Christina: Kraftens hus i Stockholm har en tillfällig lokal under ett år. Ett medlemskap ska inte vara en nödvändighet för att kunna delta i verksamheten även om det behövs för finansiering. Invigning den….

Kaj: Kampradstiftelsen har bidragit med 800 000 kronor till Pensionärens hus. Kan absolut vara av intresse även för en mötesplats. En återkoppling förväntas kring mötesprojektet. Nyttan av verksamheten är tydligt.

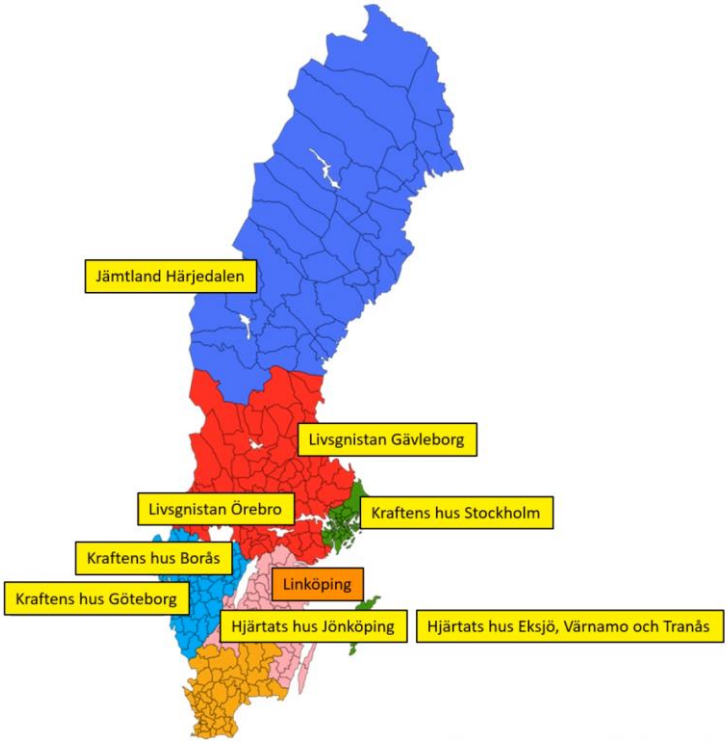

Förberedelse för mötet SUHCC patient- och närståenderåd/PNR 19/4 i Lund samt för mötet med cancersamordnarna 31/5 i Hässleholm.

- **Lund 19/4**. SUHCC har ju patienter från hela södra sjukvårdsregionen men också nationellt vilket ger stor möjlighet till spridningseffekt. Samskapande kan bli givande.
- Inbjudan är på väg ut.
- Presentation av PNR och RCC Syd.
- Kan det vara en tanke att ha representanter adjungerade i våra respektive råd?

- **Hässleholm 31/5**. Cancersamordnare från Blekinge, Kronoberg och Skåne. Mer information och inbjudan kommer.
- Vilka områden är viktiga att ta upp i mötet med cancersamordnarna? Skicka dina tankar till Nick.

RCC-nytt. Uppdatering PNR. Christina Landegren:

- Förnyande av PNR-uppdraget.
- Nyrekrytering är på gång. Tipsa gärna CL.
- Conny Nöbbelin kommer tillbaka till PNR.
- Johanna Norrman, Caroline Hassvall och Mette Klarén lämnar oss.
- 27/4 är det regional dag för kontaktsjuksköterskor och teamet kring patienten i Lund. Två arvoderade från PNR kan delta, anmälan senast den 7/4.
- Processavstämningar under våren, maj-juni. Vem är intresserad? Anmäl er till CL
- Hur kan vi stärka patientsamverkan i cancerforskningen? Förslag till CL.
- RCC-dagar i Uppsala 23/5-24/5. Anmälan senast 1/4. Två representanter, anmäl dig till CL.
- Ny vice ordförande i PNR ska väljas 31/5. En position som innebär positivt arbete och flera bra forum att föra framtankar och idéer i. Bland annat RCC Syds Styrgrupp, Arbetsutskottet (AU), Nationella PNR. Kontakta Leif A och Nick.

Övriga frågor:

Nick Lamb: initierar en avtackning av Leif A som gjort ett fantastiskt arbete under den här tiden. Leif A fortsätter ännu en tid i rådet. CL och Ingrid Vogel tackar också Leif A.

Carina Olsson: berättar om gyncancermöten i Hässleholm och Karlshamn. Mycket bra möten med fokus kring kontaktsjuksköterskan, Min vårdplan, Hälsoskattning och samverkan med primärvården, cancerrehabilitering och den kroniska cancerpatientens situation. Blekinge ligger långt fram vad gäller Min Vårdplan.

Leif A: De informella samtalen vi har med vårdprofessionen har stor betydelse.

Nästa möte:

19/4 i Lund tillsammans med SUHCC.